

29.08.2022

Asia/5

§ 569

Lausunto sosiaali- ja terveysministeriölle luonnoksesta valtioneuvoston asetukseksi valtioneuvostuksesta eräisiin julkiselle sosiaali- ja terveydenhuollolle covid-19-epidemiasta aiheutuviin lisäkustannuksiin vuonna 2022

HEL 2022-009606 T 03 00 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti antaa sosiaali- ja terveysministeriölle seuraavan lausunnon luonnoksesta valtioneuvoston asetukseksi valtioneuvostuksesta eräisiin julkiselle sosiaali- ja terveydenhuollolle covid-19-epidemiasta aiheutuviin lisäkustannuksiin vuonna 2022:

Lausunto on laadittu vastauksena lausuntopalvelussa esitettyihin asetustalonnosta koskeviin 12 kysymykseen.

Yleiset huomiot asetustalonnuksesta

Asetustalonnos ei toteuta pääministeri Marinin hallituksen lupauksia korvata koronaan liittyvät välittömät kustannukset täysimääräisesti. Tautitilanne ja hybridistrategian toimeenpano aiheuttavat edelleen merkittäviä kustannuksia. Testaus- ja jäljitysstrategian muutoksilla ei voi perustella vain lisäkustannusten korvaamista, koska covid-19 luokitellaan edelleen yleisvaaralliseksi tartuntataudiksi ja strategian toteuttaminen aiheuttaa kunnille edelleen merkittäviä kustannuksia. Kunnat ovat vuoden 2022 talouden ja toiminnan suunnittelussaan luottaneet siihen, että koronakustannusten valtioneuvostukset säilyvät vähintään vuoden 2021 tasolla. Korvausperusteiden muuttaminen ja rajaaminen vain lisäkustannuksiin johtaa siihen, että kaikki kustannukset eivät tule katetuiksi. Koska covid-19-epidemian kustannuksiin ei voida vaikuttaa, täytyy menosäästöjä etsiä muista sosiaali- ja terveyspalveluista.

Laskennallinen korvaus (yksikkökorvauksiin perustuva) ei toteuta lupauksia korvata koronan välittömät kustannukset täysimääräisesti. Kustannukset vaihtelevat alueellisesti merkittävästi ja esimerkiksi vuonna 2021 Helsingin saamat valtioneuvostukset koronan kustannuksiin olivat miljoonia toteutuneita alhaisemmat. Sama tilanne korvausten osalta on myös HUS:ssa: valtio on korvannut noin puolet covid-19-pandemian aiheuttamista kuluista.

Vain aiheutuneiden lisäkustannusten korvaamista ei voi perustella valtionosuusjärjestelmään sisältyvillä määrärahoilla (tartuntatautien vastustamistyö ja varautuminen terveydenhuollon häiriötilanteisiin), sosiaali-

29.08.2022

Asia/5

li- ja terveystalouden uudistuksen rahoitusmallilla, aiemmin maksetuilla koronakorvauksilla eikä vuonna 2023 maksettavilla verotulojen tilityksillä. Covid-19 on poikkeuksellinen pandemia ja valtionosuusjärjestelmään ei ole osoitettu lisämäärärahoja tilanteen aiheuttamien kustannusten kattamiseksi.

Helsinki on toistuvasti tuonut lausunnoissaan esille, että poikkeusvuosien 2021 ja 2022 kustannusten käyttäminen sosiaali- ja terveystalouksien uudistuksen rahoitusmallin laskentapohjana on ongelma ja vääristää sosiaali- ja terveydenhuollon todellisia kustannuksia. Valtio ei voi jättää korvaamatta kunnille koronan aiheuttamia välittömiä kustannuksia sillä perusteella, että tämä aiheuttaisi riskin tulevien vuosien sote-kustannusten rahoitusvastuun kasvamisesta.

Valtion koronakustannusten korvaukset ovat kohdentuneet epätasaisesti eikä niissä ole riittävästi huomioitu tautitilanteen vaihtelua ja toteutuneita kustannuksia. Helsingin saamat valtionavustukset koronakorvauksiin eivät ole kattaneet toteutuneita kustannuksia eikä aiemmilla tukitoimilla voida perustella vain lisäkustannusten korvaamista. Vuoden 2022 puolella kertyvät verotulot tilitetään tavanomaisen tilitysjärjestelmän mukaisesti pieneltä osin vuonna 2023, mikä on normaali käytäntö kaikkina vuosina. Käytäntö ei liity mitenkään sote-uudistuksen toteuttamiseen tai kunnille muodostuviin koronakustannuksiin, joten se ei ole peruste velvoittaa kuntia kattamaan koronan välittömiä kustannuksia vuonna 2022.

Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistuksen vuoksi kunnat joutuvat kattamaan vuoden 2022 lopussa sote-kuntayhtymien mahdolliset alijäämät. Tämä rasittaa kuntataloutta ja kasvattaa sote-kustannuksia. Kuntien ei tule joutua lisäksi maksamaan koronan välittömiä kustannuksia, vaan valtion tulee korvata ne täysimääräisesti.

Helsingin kaupunki edellyttää, että hallitus toteuttaa lupauksensa ja korvaa koronan välittömät kustannukset täysimääräisesti toteutuneiden kustannusten perusteella, ei laskennallisuuteen perustuen koko vuoden 2022 osalta. Helsingin kaupunki edellyttää, että hallitus korvaa myös HUS:lle täysimääräisesti pandemian aiheuttamat kustannukset. On tärkeää huomioida, että koronakustannusten korvausmekanismia tarvitaan myös vuonna 2023, koska hyvinvointialueiden rahoituksessa ole huomioitu suoria koronakustannuksia.

Kommentteja liittyen asetuksen 1 §:ään (Soveltamisala)

Hallitus on luvannut kunnille korvata koronaan liittyvät ylimääräiset kustannukset täysimääräisesti. Valtion talousarviossa vuodelle 2022 on mm. vahvistettu, että ”koronaan liittyvät välittömät kustannukset kuten

testaukseen ja testauskapasiteetin nostamiseen, jäljittämiseen, karanteeneihin, potilaiden hoitoon, matkustamisen terveysturvallisuuteen sekä rokotteeseen liittyvät menot katetaan kehityksen ulkopuolisina menoina vuosina 2021—2023”.

Ei ole hyväksyttävää, että kunnille ilmoitetaan jälkikäteisesti, että kustannusten korvattavuus on poistunut kesken vuoden epidemiatilanteen sekä hybridistrategian ja testaus- ja jäljitysstrategian muuttumisen vuoksi. Kyseisiä strategia-asiakirjoja on muutettu jo helmikuussa 2022 ja epidemianhallintaa on toteutettu näiden asiakirjojen ja muun sosiaali- ja terveystieteiden ministeriön ohjauksen perusteella siitä lähtien.

Vaikka epidemiatilanne on esimerkiksi vuodenvaihteen tilanteesta muuttunut, syntyy tartuntatautien torjunnan lakisääteisistä velvoitteista ja valtion ohjauksesta edelleen ylimääräisiä ja poikkeuksellisia kustannuksia kunnille. Näin on etenkin siksi, että valtioneuvosto katsoo koronavirustaudin edelleen yleisvaaralliseksi tartuntataudiksi. Tämä lisää sekä testauksen että jäljitystoiminnan volyymia.

Helsingin kaupungin näkemyksen mukaan covid-19-epidemian kustannuksiin tarkoitettun avustuksen tulee kattaa kaikki covid-19-epidemiasta aiheutuneet sosiaali- ja terveydenhuollon kustannukset, ei vain lisäkustannuksia. Avustuksella ei tule keventää koronasta aiheutuvaa taloudellista rasitetta, vaan korvata kustannukset täysimääräisesti. Ei ole myöskään perusteltua rajata kustannuksien korvaamista vain osaksi vuotta 2022, koska kustannuksia aiheutuu koko vuoden ajan.

Asetusluonnoksen muistiossa on todettu, että avustus ei kohdistuisi kaikille kunnille samalla tavoin suhteessa aiheutuneisiin välittömiin kustannuksiin, mutta valtionosuuksien ja valtion muun rahoituksen kautta osoitetut runsaat korvaukset mahdollistavat julkisen sosiaali- ja terveydenhuollon toimintakyvyn. Vuonna 2021 Helsingin koronakustannukset olivat suuremmat kuin niihin saadut valtionavustukset, koska yksikkökorvaustaso ei kaikilta osin vastannut toteutuneita kustannuksia. Helsingin kaupungin vuoden 2020 tilinpäätöksen mukaan koronan vaikutukset Helsingin vuosikatteeseen jäivät neutraaleiksi, mutta palveluvelan vuoksi todellisuudessa negatiiviseksi. Tähän perustuen koronan välittömät kustannukset tulisi korvata täysimääräisesti koko vuoden 2022 osalta.

Kommentteja liittyen asetuksen 2 §:ään (Avustettavat kustannukset)

Avustettavien kustannusten tulisi olla välittömät koronaan liittyvät kustannukset, koska tähän hallitus on sitoutunut. Kustannukset tulisi korvata täysimääräisesti, ei vain lisäkustannusten osalta. Korvausperusteena

ei tulisi käyttää laskennallista yksikkökorvausta, vaan todellisia kunnille aiheutuneita kustannuksia.

Testausmäärät ovat laskeneet, mutta ovat edelleen täysin poikkeukselliset verrattuna mihin tahansa muuhun tartuntatautiin. Covid-19-testi on myös varsin kallis. Hybridistrategian mukaisesti testausta on kohdennettu riskiryhmiin ja sote-ammattilaisiin sekä säädöspohjaisten etuuk-sien todentamiseksi. Suurin osa positiivisen tuloksen saaneista on Hel-singissä 20–49-vuotiaita, josta voidaan päätellä, että merkittävä osa testeistä tehdään muilla kuin lääketieteellisillä perusteilla. Testausta on yhdenvertaisen kohtelun vuoksi hyvin hankala rajata enempää kuin nyt on tehty.

Myös tartunnanjäljityksen resursointia on optimoitu, mutta Helsingin tar-tunnanjäljityksessä on edelleen yli nelinkertainen määrä henkilöstöä verrattuna epidemiaa edeltäneeseen aikaan. Vaikka jäljitystoiminta on kohdistettu hybridistrategian sekä testaus- jäljitysstrategian mukaisesti vakavan tartuntariskin tilanteisiin, on tartunnanjäljitystä tehtävä nor-maalitilannetta huomattavasti laajemmin. Myös tartuntatautilain mukai-sia rajoituspäätöksiä tehdään edelleen etenkin ryhmäasumisessa ja lai-toksissa, jotta välttämättömille rajoitustoimille on lainmukainen perusta.

Samoin poikkeuksellisia lisäkuluja tuovat suuri sairaalahoitopäivien määrä, infektiovastaanotot, koronaneuvonta, erilaiset sähköiset järjes-telmät, EU-koronarokotustodistusten myöntäminen, sairauspoissaolot sekä varautuminen epidemiatilanteen muutoksiin.

Kommentteja liittyen asetuksen 3 §:ään (Avustuksen saaja)

Helsingin kaupungin näkemyksen mukaan on perusteltua myöntää avustus ensisijaisesti kunnalle.

Kommentteja liittyen asetuksen 4 §:ään (Avustuskokonaisuudet)

Avustuskokonaisuuksissa tulisi huomioida esimerkiksi infektiovastaano-tot, koronaneuvonta ja sähköiset järjestelmät. Muihin välittömiin kus-tannuksiin tarkoitettu erä ei kata näitä kustannuksia. Kustannukset tulisi korvata täysimääräisesti, ei lisäkustannusten osalta.

Kommentteja liittyen asetuksen 5 §:ään (Avustus testaukseen)

Testauskustannukset tulisi korvata koko vuoden ajalta, ei vain 30.6.2022 saakka. Testaus- ja jäljitysstrategian mukaisesti terveyden-huollon testejä tehdään vaikeaoireisille potilaille lääketieteellisin peri-

aattein, korkean riskin ryhmiin kuuluville lieväoireisille henkilöille, ras-
kaana oleville sekä sosiaali- ja terveydenhuollon ammattilaisille. Ase-
tuksen perustelumuistiossa ennakoidaan, että syksyn aikana 2022 tar-
tunnat voivat lisääntyä ja aiheuttaa tartunnalle alttiin väestön keskuu-
dessa epidemia-aallon. Testaus- ja jäljitysstrategian mukaisten testi-
määrien voi ennakoida kasvavan syksyllä, mutta avustus testaukseen
loppuisi 30.6.2022.

Kesäkuukausina (touko-heinäkuu) Helsingissä on tehty keskimäärin
kuukausittain reilut 11 000 testiä ja keskimääräinen kuukausikustannus
ollut reilun miljoona euroa. Testimäärät ja kustannukset ovat nousseet.
Mikäli kustannukset korvataan vain kesäkuun loppuun, jää merkittävä
osa testauskustannuksista korvaamatta, varsinkin kun testimäärien ole-
tetaan kasvavan epidemiatilanteen luultavasti pahentuessa.

Kommentteja liittyen asetuksen 6 §:ään (Avustus rokottamiseen)

Epäselväksi jää, miten korvataan 1.10.-31.12.2022 annetut kunnan jär-
jestämät covid-19-rokotukset, koska toteama ”määritellään valtionapu-
viranomaisen arvioon perustuen” ei kerro korvataanko kustannukset
samalla yksikkökorvauksella ja ennakoivasti vai jälkikäteen haun perus-
teella. Suomeen odotetaan syksyllä omikron muunnoksiin paremmin
tehoavaa rokotetta ja loppuvuoden rokotusten korvausperusteet pitäisi
olla samat kuin alkuvuonna.

Kommentteja liittyen asetuksen 7 §:ään (Avustus hoidon kustannuksiin)

Hoidon kustannus pitäisi korvata koko vuoden osalta toteutuneisiin kus-
tannuksiin, ei lisäkustannuksiin perustuen. Sairaalahoido on kallista ja
aiheuttaa merkittäviä kustannuksia.

Kommentteja liittyen asetuksen 8 §:ään (Avustus muihin välittömiin
kustannuksiin)

Avustus muihin välittömiin kustannuksiin olisi tarkoitettu kattamaan osa
lisäkustannuksista, joita aiheutuu erityisesti karanteeniin ja eristykseen
määräämisestä, suojavälineiden lisääntyneestä käytöstä ja toiminnan
mukauttamisesta vastaamaan kohonneita terveysturvallisuusvaatimuk-
sia. Kunnille on aiheutunut paljon muitakin lisäkustannuksia, joita avus-
tus muihin välittömiin kustannuksiin ei kata. Poikkeuksellisia lisäkuluja
tuovat esimerkiksi infektiovastaanotot, koronaneuvonta, erilaiset säh-
köiset järjestelmät sekä EU-koronarokotustodistusten myöntäminen.

29.08.2022

Asia/5

Kommentteja liittyen asetuksen 9 §:ään (Avustuskokonaisuuksien korvaustaso)

Helsingin näkemyksen mukaan koronan välittömät kustannukset tulee korva todellisten toteutuneiden kustannusten mukaan, ei kansallisiin lisäkustannusten yksikkökorvauksiin perustuen. Kuten asetusluonnoksessa on todettu, kustannuserissä on suuria poikkeamia ja mediaanin käyttäminen tuottaa toisille liikaa ja toisille liian vähän korvauksia. Valtio ei ole Helsingin osalta pitänyt lupaustaan korvata koronan aiheuttamat välilliset kustannukset täysimääräisesti.

Kommentteja liittyen asetuksen 10 §:ään (Valtionavustuksen hakeminen)

Haku aika ja päätösaikataulu tulee olla kunnan talouden suunnittelun kannalta tiedossa hyvissä ajoin.

Kommentteja liittyen asetuksen 11 §:ään (Voimaantulo)

Ei kommentteja.

Kaupunginhallitus päätti antaa sosiaali- ja terveysministeriölle seuraavan lausunnon luonnoksesta valtioneuvoston asetukseksi valtionavustuksesta eräisiin julkiselle sosiaali- ja terveydenhuollolle covid-19-epidemiasta aiheutuviin lisäkustannuksiin vuonna 2022:

Lausunto on laadittu vastauksena lausuntopalvelussa esitettyihin asetustalonnosta koskeviin 12 kysymykseen.

Yleiset huomiot asetustalonnuksesta

Asetustalonnos ei toteuta pääministeri Marinin hallituksen lupausta korvata koronaan liittyvät välittömät kustannukset täysimääräisesti. Tautitilanne ja hybridistrategian toimeenpano aiheuttavat edelleen merkittäviä kustannuksia. Testaus- ja jäljitysstrategian muutoksilla ei voi perustella vain lisäkustannusten korvaamista, koska covid-19 luokitellaan edelleen yleisvaaralliseksi tartuntataudiksi ja strategian toteuttaminen aiheuttaa kunnille edelleen merkittäviä kustannuksia. Kunnat ovat vuoden 2022 talouden ja toiminnan suunnittelussaan luottaneet siihen, että koronakustannusten valtionavustukset säilyvät vähintään vuoden 2021 tasolla. Korvausperusteiden muuttaminen ja rajaaminen vain lisäkustannuksiin johtaa siihen, että kaikki kustannukset eivät tule katetuiksi.

Koska covid-19-epidemian kustannuksiin ei voida vaikuttaa, täytyy menosäästöjä etsiä muista sosiaali- ja terveyspalveluista.

Laskennallinen korvaus (yksikkökorvauksiin perustuva) ei toteuta lupauksia korvata koronan välittömät kustannukset täysimääräisesti. Kustannukset vaihtelevat alueellisesti merkittävästi ja esimerkiksi vuonna 2021 Helsingin saamat valtionavustukset koronan kustannuksiin olivat miljoonia toteutuneita alhaisemmat.

Vain aiheutuneiden lisäkustannusten korvaamista ei voi perustella valtionosuusjärjestelmään sisältyvillä määrärahoilla (tartuntatautien vastustamistyö ja varautuminen terveydenhuollon häiriötilanteisiin), sosiaali- ja terveyspalveluiden uudistuksen rahoitusmallilla, aiemmin maksetuilla koronakorvauksilla eikä vuonna 2023 maksettavilla verotulojen tilityksillä. Covid-19 on poikkeuksellinen pandemia ja valtionosuusjärjestelmään ei ole osoitettu lisämäärärahoja tilanteen aiheuttamien kustannusten kattamiseksi.

Helsinki on toistuvasti tuonut lausunnoissaan esille, että poikkeusvuosien 2021 ja 2022 kustannusten käyttäminen sosiaali- ja terveyspalvelujen uudistuksen rahoitusmallin laskentapohjana on ongelma ja vääristää sosiaali- ja terveydenhuollon todellisia kustannuksia. Valtio ei voi jättää korvaamatta kunnille koronan aiheuttamia välittömiä kustannuksia sillä perusteella, että tämä aiheuttaisi riskin tulevien vuosien sote-kustannusten rahoitusvastuun kasvamisesta.

Valtion koronakustannusten korvaukset ovat kohdentuneet epätasaisesti eikä niissä ole riittävästi huomioitu tautitilanteen vaihtelua ja toteutuneita kustannuksia. Helsingin saamat valtionavustukset koronakorvauksiin eivät ole kattaneet toteutuneita kustannuksia eikä aiemmilla tukitoimilla voida perustella vain lisäkustannusten korvaamista. Vuoden 2022 puolella kertyvät verotulot tilitetään tavanomaisen tilitysjärjestelmän mukaisesti pieneltä osin vuonna 2023, mikä on normaali käytäntö kaikkina vuosina. Käytäntö ei liity mitenkään sote-uudistuksen toteuttamiseen tai kunnille muodostuviin koronakustannuksiin, joten se ei ole peruste velvoittaa kuntia kattamaan koronan välittömiä kustannuksia vuonna 2022.

Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistuksen vuoksi kunnat joutuvat kattamaan vuoden 2022 lopussa sote-kuntayhtymien mahdolliset alijäämät. Tämä rasittaa kuntataloutta ja kasvattaa sote-kustannuksia. Kuntien ei tule joutua lisäksi maksamaan koronan välittömiä kustannuksia, vaan valtion tulee korvata ne täysimääräisesti.

Helsingin kaupunki edellyttää, että hallitus toteuttaa lupauksensa ja korvaa koronan välittömät kustannukset täysimääräisesti toteutuneiden kustannusten perusteella, ei laskennallisuuteen perustuen koko vuoden

2022 osalta. On tärkeää huomioida, että koronakustannusten korvausmekanismia tarvitaan myös vuonna 2023, koska hyvinvointialueiden rahoituksessa ole huomioitu suoria koronakustannuksia.

Kommentteja liittyen asetuksen 1 §:ään (Soveltamisala)

Hallitus on luvannut kunnille korvata koronaan liittyvät ylimääräiset kustannukset täysimääräisesti. Valtion talousarviossa vuodelle 2022 on mm. vahvistettu, että ”koronaan liittyvät välittömät kustannukset kuten testaukseen ja testauskapasiteetin nostamiseen, jäljittämiseen, karanteeneihin, potilaiden hoitoon, matkustamisen terveysturvallisuuteen sekä rokotteeseen liittyvät menot katetaan kehyksen ulkopuolisina menoina vuosina 2021—2023”.

Ei ole hyväksyttävää, että kunnille ilmoitetaan jälkikäteisesti, että kustannusten korvattavuus on poistunut kesken vuoden epidemiatilanteen sekä hybridistrategian ja testaus- ja jäljitysstrategian muuttumisen vuoksi. Kyseisiä strategia-asiakirjoja on muutettu jo helmikuussa 2022 ja epidemianhallintaa on toteutettu näiden asiakirjojen ja muun sosiaali- ja terveysministeriön ohjauksen perusteella siitä lähtien.

Vaikka epidemiatilanne on esimerkiksi vuodenvaihteen tilanteesta muuttunut, syntyy tartuntatautien torjunnan lakisääteisistä velvoitteista ja valtion ohjauksesta edelleen ylimääräisiä ja poikkeuksellisia kustannuksia kunnille. Näin on etenkin siksi, että valtioneuvosto katsoo koronavirustaudin edelleen yleisvaaralliseksi tartuntataudiksi. Tämä lisää sekä testauksen että jäljitystoiminnan volyyymia.

Helsingin kaupungin näkemyksen mukaan covid-19-epidemian kustannuksiin tarkoitetun avustuksen tulee kattaa kaikki covid-19-epidemiasta aiheutuneet sosiaali- ja terveydenhuollon kustannukset, ei vain lisäkustannuksia. Avustuksella ei tule keventää koronasta aiheutuvaa taloudellista rasitetta, vaan korvata kustannukset täysimääräisesti. Ei ole myöskään perusteltua rajata kustannuksien korvaamista vain osaksi vuotta 2022, koska kustannuksia aiheutuu koko vuoden ajan.

Asetusluonnoksen muistiossa on todettu, että avustus ei kohdistuisi kaikille kunnille samalla tavoin suhteessa aiheutuneisiin välittömiin kustannuksiin, mutta valtionosuuksien ja valtion muun rahoituksen kautta osoitetut runsaat korvaukset mahdollistavat julkisen sosiaali- ja terveydenhuollon toimintakyvyn. Vuonna 2021 Helsingin koronakustannukset olivat suuremmat kuin niihin saadut valtionavustukset, koska yksikkökorvaustaso ei kaikilta osin vastannut toteutuneita kustannuksia. Helsingin kaupungin vuoden 2020 tilinpäätöksen mukaan koronan vaikutukset Helsingin vuosikatteeseen jäivät neutraaleiksi, mutta palveluvelan vuoksi todellisuudessa negatiiviseksi. Tähän perustuen koronan vä-

littömät kustannukset tulisi korvata täysimääräisesti koko vuoden 2022 osalta.

Kommentteja liittyen asetuksen 2 §:ään (Avustettavat kustannukset)

Avustettavien kustannusten tulisi olla välittömät koronaan liittyvät kustannukset, koska tähän hallitus on sitoutunut. Kustannukset tulisi korvata täysimääräisesti, ei vain lisäkustannusten osalta. Korvausperusteena ei tulisi käyttää laskennallista yksikkökorvausta, vaan todellisia kunnille aiheutuneita kustannuksia.

Testausmäärät ovat laskeneet, mutta ovat edelleen täysin poikkeukselliset verrattuna mihin tahansa muuhun tartuntatautiin. Covid-19-testi on myös varsin kallis. Hybridistrategian mukaisesti testausta on kohdennettu riskiryhmiin ja sote-ammattilaisiin sekä säädöspohjaisten etuuskien todentamiseksi. Suurin osa positiivisen tuloksen saaneista on Helsingissä 20–49-vuotiaita, josta voidaan päätellä, että merkittävä osa testeistä tehdään muilla kuin lääketieteellisillä perusteilla. Testausta on yhdenvertaisen kohtelun vuoksi hyvin hankala rajata enempää kuin nyt on tehty.

Myös tartunnanjäljityksen resursointia on optimoitu, mutta Helsingin tartunnanjäljityksessä on edelleen yli nelinkertainen määrä henkilöstöä verrattuna epidemiaa edeltäneeseen aikaan. Vaikka jäljitystoiminta on kohdistettu hybridistrategian sekä testaus- jäljitysstrategian mukaisesti vakavan tartuntariskin tilanteisiin, on tartunnanjäljitystä tehtävä normaalitilannetta huomattavasti laajemmin. Myös tartuntatautilain mukaisia rajoituspäätöksiä tehdään edelleen etenkin ryhmäasumisessa ja laitoksissa, jotta välttämättömille rajoitustoimille on lainmukainen perusta.

Samoin poikkeuksellisia lisäkuluja tuovat suuri sairaalahoitopäivien määrä, infektiovastaanotot, koronaneuvonta, erilaiset sähköiset järjestelmät, EU-koronarokotustodistusten myöntäminen, sairauspoissaolot sekä varautuminen epidemiatilanteen muutoksiin.

Kommentteja liittyen asetuksen 3 §:ään (Avustuksen saaja)

Helsingin kaupungin näkemyksen mukaan on perusteltua myöntää avustus ensisijaisesti kunnalle.

Kommentteja liittyen asetuksen 4 §:ään (Avustuskokonaisuudet)

Avustuskokonaisuuksissa tulisi huomioida esimerkiksi infektiovastaanotot, koronaneuvonta ja sähköiset järjestelmät. Muihin välittomiin kustannuksiin tarkoitettu erä ei kata näitä kustannuksia. Kustannukset tulisi korvata täysimääräisesti, ei lisäkustannusten osalta.

Kommentteja liittyen asetuksen 5 §:ään (Avustus testaukseen)

Testauskustannukset tulisi korvata koko vuoden ajalta, ei vain 30.6.2022 saakka. Testaus- ja jäljitysstrategian mukaisesti terveydenhuollon testejä tehdään vaikeaoireisille potilaille lääketieteellisin periaattein, korkean riskin ryhmiin kuuluville lieväoireisille henkilöille, raskeana oleville sekä sosiaali- ja terveydenhuollon ammattilaisille. Asetuksen perustelumuiotiossa ennakoidaan, että syksyn aikana 2022 tartunnat voivat lisääntyä ja aiheuttaa tartunnalle alttiin väestön keskuudessa epidemia-aallon. Testaus- ja jäljitysstrategian mukaisten testimäärien voi ennakoida kasvavan syksyllä, mutta avustus testaukseen loppuisi 30.6.2022.

Kesäkuukausina (touko-heinäkuu) Helsingissä on tehty keskimäärin kuukausittain reilut 11 000 testiä ja keskimääräinen kuukausikustannus ollut reilun miljoona euroa. Testimäärät ja kustannukset ovat nousseet. Mikäli kustannukset korvataan vain kesäkuun loppuun, jää merkittävä osa testauskustannuksista korvaamatta, varsinkin kun testimäärien oletetaan kasvavan epidemiatilanteen luultavasti pahentuessa.

Kommentteja liittyen asetuksen 6 §:ään (Avustus rokottamiseen)

Epäselväksi jää, miten korvataan 1.10.–31.12.2022 annetut kunnan järjestämät covid-19-rokotukset, koska toteama ”määritellään valtionapuviranomaisen arvioon perustuen” ei kerro korvataanko kustannukset samalla yksikkökorvauksella ja ennakoivasti vai jälkikäteen haun perusteella. Suomeen odotetaan syksyllä omikron muunnoksiin paremmin tehoavaa rokotetta ja loppuvuoden rokotusten korvausperusteet pitäisi olla samat kuin alkuvuonna.

Kommentteja liittyen asetuksen 7 §:ään (Avustus hoidon kustannuksiin)

Hoidon kustannus pitäisi korvata koko vuoden osalta toteutuneisiin kustannuksiin, ei lisäkustannuksiin perustuen. Sairaalahoito on kallista ja aiheuttaa merkittäviä kustannuksia.

Kommentteja liittyen asetuksen 8 §:ään (Avustus muihin välittömiin kustannuksiin)

Avustus muihin välittömiin kustannuksiin olisi tarkoitettu kattamaan osa lisäkustannuksista, joita aiheutuu erityisesti karanteeniin ja eristykseen määräämisestä, suojavälineiden lisääntyneestä käytöstä ja toiminnan mukauttamisesta vastaamaan kohonneita terveysturvallisuusvaatimuksia. Kunnille on aiheutunut paljon muitakin lisäkustannuksia, joita avustus muihin välittömiin kustannuksiin ei kata. Poikkeuksellisia lisäkuluja tuovat esimerkiksi infektiovastaanotot, koronaneuvonta, erilaiset sähköiset järjestelmät sekä EU-koronarokotustodistusten myöntäminen.

Kommentteja liittyen asetuksen 9 §:ään (Avustuskokonaisuuksien korvaustaso)

29.08.2022

Asia/5

Helsingin näkemyksen mukaan koronan välittömät kustannukset tulee korva todellisten toteutuneiden kustannusten mukaan, ei kansallisiin lisäkustannusten yksikkökorvauksiin perustuen. Kuten asetusluonnoksessa on todettu, kustannuserissä on suuria poikkeamia ja mediaanin käyttäminen tuottaa toisille liikaa ja toisille liian vähän korvauksia. Valtio ei ole Helsingin osalta pitänyt lupaustaan korvata koronan aiheuttamat välilliset kustannukset täysimääräisesti.

Kommentteja liittyen asetuksen 10 §:ään (Valtionavustuksen hakeminen)

Hakuaika ja päätösaikataulu tulee olla kunnan talouden suunnittelun kannalta tiedossa hyvissä ajoin.

Kommentteja liittyen asetuksen 11 §:ään (Voimaantulo)

Ei kommentteja.

Käsittely

Vastaehdotus:

Johanna Nuorteva: Kappaleen 4 loppuun lisäys: "Sama tilanne korvausten osalta on myös HUS:ssa: valtio on korvannut noin puolet covid-19-pandemian aiheuttamista kuluista."

Kappaleen 9 keskelle virkkeen --2022 osalta.-- jälkeen: "Helsingin kaupunki edellyttää, että hallitus korvaa myös HUS:lle täysimääräisesti pandemian aiheuttamat kustannukset."

Kannattaja: Daniel Sazonov

Kaupunginhallitus hyväksyi yksimielisesti Johanna Nuortevan vastaehdotuksen mukaisesti muutetun ehdotuksen.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Riikka Henriksson, suunnittelupäällikkö, puhelin: 310 25543
riikka.henriksson(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Lausuntopyyntö
- 2 Asetusluonnos
- 3 Asetusluonnoksen perustelumuuisto

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

29.08.2022

Asia/5

Otteet

Ote

Sosiaali- ja terveysministeriö

Otteen liitteet

Esitysteksti
Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää antaa sosiaali- ja terveysministeriölle seuraavan lausunnon luonnoksesta valtioneuvoston asetukseksi valtiovastuksesta eräisiin julkiselle sosiaali- ja terveydenhuollolle covid-19-epidemiasta aiheutuviin lisäkustannuksiin vuonna 2022:

Lausunto on laadittu vastauksena lausuntopalvelussa esitettyihin asetuseräluonnosta koskeviin 12 kysymykseen.

Yleiset huomiot asetuseräluonnoksesta

Asetuseräluonnos ei toteuta pääministeri Marinin hallituksen lupaus korvata koronaan liittyvät välittömät kustannukset täysimääräisesti. Tautitilanne ja hybridistrategian toimeenpano aiheuttavat edelleen merkittäviä kustannuksia. Testaus- ja jäljitysstrategian muutoksilla ei voi perustella vain lisäkustannusten korvaamista, koska covid-19 luokitellaan edelleen yleisvaaralliseksi tartuntataudiksi ja strategian toteuttaminen aiheuttaa kunnille edelleen merkittäviä kustannuksia. Kunnat ovat vuoden 2022 talouden ja toiminnan suunnittelussaan luottaneet siihen, että koronakustannusten valtionavustukset säilyvät vähintään vuoden 2021 tasolla. Korvauserusteiden muuttaminen ja rajaaminen vain lisäkustannuksiin johtaa siihen, että kaikki kustannukset eivät tule katetuiksi. Koska covid-19-epidemian kustannuksiin ei voida vaikuttaa, täytyy menosäästöjä etsiä muista sosiaali- ja terveystalouksista.

Laskennallinen korvaus (yksikkökorvauksiin perustuva) ei toteuta lupaus korvata koronan välittömät kustannukset täysimääräisesti. Kustannukset vaihtelevat alueellisesti merkittävästi ja esimerkiksi vuonna 2021 Helsingin saamat valtionavustukset koronan kustannuksiin olivat miljoonia toteutuneita alhaisemmat.

Vain aiheutuneiden lisäkustannusten korvaamista ei voi perustella valtionosuusjärjestelmään sisältyvillä määrärahoilla (tartuntatautiin vastustamistyö ja varautuminen terveydenhuollon häiriötilanteisiin), sosiaali- ja terveystalouksien uudistuksen rahoitusmallilla, aiemmin maksetuilla koronakorvauksilla eikä vuonna 2023 maksettavilla verotulojen tilityksillä. Covid-19 on poikkeuksellinen pandemia ja valtionosuusjärjestelmään ei ole osoitettu lisämäärärahoja tilanteen aiheuttamien kustannusten kattamiseksi.

29.08.2022

Asia/5

Helsinki on toistuvasti tuonut lausunnoissaan esille, että poikkeusvuosien 2021 ja 2022 kustannusten käyttäminen sosiaali- ja terveystalouden uudistuksen rahoitusmallin laskentapohjana on ongelma ja vääristää sosiaali- ja terveydenhuollon todellisia kustannuksia. Valtio ei voi jättää korvaamatta kunnille koronan aiheuttamia välittömiä kustannuksia sillä perusteella, että tämä aiheuttaisi riskin tulevien vuosien sote-kustannusten rahoitusvastuun kasvamisesta.

Valtion koronakustannusten korvaukset ovat kohdentuneet epätasaisesti eikä niissä ole riittävästi huomioitu tautitilanteen vaihtelua ja toteutuneita kustannuksia. Helsingin saamat valtionavustukset koronakorvauksiin eivät ole kattaneet toteutuneita kustannuksia eikä aiemmilla tukitoimilla voida perustella vain lisäkustannusten korvaamista. Vuoden 2022 puolella kertyvät verotulot tilitetään tavanomaisen tilitysjärjestelmän mukaisesti pieneltä osin vuonna 2023, mikä on normaali käytäntö kaikkina vuosina. Käytäntö ei liity mitenkään sote-uudistuksen toteuttamiseen tai kunnille muodostuviin koronakustannuksiin, joten se ei ole peruste velvoittaa kuntia kattamaan koronan välittömiä kustannuksia vuonna 2022.

Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistuksen vuoksi kunnat joutuvat kattamaan vuoden 2022 lopussa sote-kuntayhtymien mahdolliset alijäämät. Tämä rasittaa kuntataloutta ja kasvattaa sote-kustannuksia. Kuntien ei tule joutua lisäksi maksamaan koronan välittömiä kustannuksia, vaan valtion tulee korvata ne täysimääräisesti.

Helsingin kaupunki edellyttää, että hallitus toteuttaa lupauksensa ja korvaa koronan välittömät kustannukset täysimääräisesti toteutuneiden kustannusten perusteella, ei laskennallisuuteen perustuen koko vuoden 2022 osalta. On tärkeää huomioida, että koronakustannusten korvausmekanismia tarvitaan myös vuonna 2023, koska hyvinvointialueiden rahoituksessa ole huomioitu suoria koronakustannuksia.

Kommentteja liittyen asetuksen 1 §:ään (Soveltamisala)

Hallitus on luvannut kunnille korvata koronaan liittyvät ylimääräiset kustannukset täysimääräisesti. Valtion talousarviossa vuodelle 2022 on mm. vahvistettu, että ”koronaan liittyvät välittömät kustannukset kuten testaukseen ja testauskapasiteetin nostamiseen, jäljittämiseen, karanteeneihin, potilaiden hoitoon, matkustamisen terveysturvallisuuteen sekä rokotteeseen liittyvät menot katetaan kehyksen ulkopuolisina menoina vuosina 2021—2023”.

Ei ole hyväksyttävää, että kunnille ilmoitetaan jälkikäteisesti, että kustannusten korvattavuus on poistunut kesken vuoden epidemiatilanteen sekä hybridistrategian ja testaus- ja jäljitysstrategian muuttumisen vuoksi. Kyseisiä strategia-asiakirjoja on muutettu jo helmikuussa 2022

29.08.2022

Asia/5

ja epidemianhallintaa on toteutettu näiden asiakirjojen ja muun sosiaali- ja terveystieteiden ohjauksen perusteella siitä lähtien.

Vaikka epidemiatilanne on esimerkiksi vuodenvaihteen tilanteesta muuttunut, syntyy tartuntatautien torjunnan lakisääteisistä velvoitteista ja valtion ohjauksesta edelleen ylimääräisiä ja poikkeuksellisia kustannuksia kunnille. Näin on etenkin siksi, että valtioneuvosto katsoo koronavirustaudin edelleen yleisvaaralliseksi tartuntataudiksi. Tämä lisää sekä testauksen että jäljitystoiminnan volyymia.

Helsingin kaupungin näkemyksen mukaan covid-19-epidemian kustannuksiin tarkoitettujen avustusten tulee kattaa kaikki covid-19-epidemiasta aiheutuneet sosiaali- ja terveydenhuollon kustannukset, ei vain lisäkustannuksia. Avustuksella ei tule keventää koronasta aiheutuvaa taloudellista rasitetta, vaan korvata kustannukset täysimääräisesti. Ei ole myöskään perusteltua rajata kustannuksien korvaamista vain osaksi vuotta 2022, koska kustannuksia aiheutuu koko vuoden ajan.

Asetusluonnoksen muistiossa on todettu, että avustus ei kohdistuisi kaikille kunnille samalla tavoin suhteessa aiheutuneisiin välittömiin kustannuksiin, mutta valtionosuuksien ja valtion muun rahoituksen kautta osoitetut runsaat korvaukset mahdollistavat julkisen sosiaali- ja terveydenhuollon toimintakyvyn. Vuonna 2021 Helsingin koronakustannukset olivat suuremmat kuin niihin saadut valtionavustukset, koska yksikkökorvaustaso ei kaikilta osin vastannut toteutuneita kustannuksia. Helsingin kaupungin vuoden 2020 tilinpäätöksen mukaan koronan vaikutukset Helsingin vuosikatteeseen jäivät neutraaleiksi, mutta palveluvelan vuoksi todellisuudessa negatiiviseksi. Tähän perustuen koronan välittömät kustannukset tulisi korvata täysimääräisesti koko vuoden 2022 osalta.

Kommentteja liittyen asetuksen 2 §:ään (Avustettavat kustannukset)

Avustettavien kustannusten tulisi olla välittömät koronaan liittyvät kustannukset, koska tähän hallitus on sitoutunut. Kustannukset tulisi korvata täysimääräisesti, ei vain lisäkustannusten osalta. Korvausperusteena ei tulisi käyttää laskennallista yksikkökorvausta, vaan todellisia kunnille aiheutuneita kustannuksia.

Testausmäärät ovat laskeneet, mutta ovat edelleen täysin poikkeukselliset verrattuna mihin tahansa muuhun tartuntatautiin. Covid-19-testi on myös varsin kallis. Hybridistrategian mukaisesti testausta on kohdennettu riskiryhmiin ja sote-ammattilaisiin sekä säädöspohjaisten etuuskosten todentamiseksi. Suurin osa positiivisen tuloksen saaneista on Helsingissä 20–49-vuotiaita, josta voidaan päätellä, että merkittävä osa testeistä tehdään muilla kuin lääketieteellisillä perusteilla. Testausta on

yhdenvertaisen kohtelun vuoksi hyvin hankala rajata enempää kuin nyt on tehty.

Myös tartunnanjäljityksen resursointia on optimoitu, mutta Helsingin tartunnanjäljityksessä on edelleen yli nelinkertainen määrä henkilöstöä verrattuna epidemiaa edeltäneeseen aikaan. Vaikka jäljitystoiminta on kohdistettu hybridistrategian sekä testaus- jäljitysstrategian mukaisesti vakavan tartuntariskin tilanteisiin, on tartunnanjäljitystä tehtävä normaalitilannetta huomattavasti laajemmin. Myös tartuntatautilain mukaisia rajoituspäätöksiä tehdään edelleen etenkin ryhmäasumisessa ja laitoksissa, jotta välttämättömille rajoitustoimille on lainmukainen perusta.

Samoin poikkeuksellisia lisäkuluja tuovat suuri sairaalahoitopäivien määrä, infektiovastaanotot, koronaneuvonta, erilaiset sähköiset järjestelmät, EU-koronarokotustodistusten myöntäminen, sairauspoissaolot sekä varautuminen epidemiatilanteen muutoksiin.

Kommentteja liittyen asetuksen 3 §:ään (Avustuksen saaja)

Helsingin kaupungin näkemyksen mukaan on perusteltua myöntää avustus ensisijaisesti kunnalle.

Kommentteja liittyen asetuksen 4 §:ään (Avustuskokonaisuudet)

Avustuskokonaisuuksissa tulisi huomioida esimerkiksi infektiovastaanotot, koronaneuvonta ja sähköiset järjestelmät. Muihin välittömiin kustannuksiin tarkoitettu erä ei kata näitä kustannuksia. Kustannukset tulisi korvata täysimääräisesti, ei lisäkustannusten osalta.

Kommentteja liittyen asetuksen 5 §:ään (Avustus testaukseen)

Testauskustannukset tulisi korvata koko vuoden ajalta, ei vain 30.6.2022 saakka. Testaus- ja jäljitysstrategian mukaisesti terveydenhuollon testejä tehdään vaikeaoireisille potilaille lääketieteellisin periaattein, korkean riskin ryhmiin kuuluville lievaoireisille henkilöille, raskeana oleville sekä sosiaali- ja terveydenhuollon ammattilaisille. Asetuksen perustelumuiustiossa ennakoidaan, että syksyn aikana 2022 tartunnat voivat lisääntyä ja aiheuttaa tartunnalle alttiin väestön keskuudessa epidemia-aallon. Testaus- ja jäljitysstrategian mukaisten testimäärien voi ennakoida kasvavan syksyllä, mutta avustus testaukseen loppuisi 30.6.2022.

Kesäkuukausina (touko-heinäkuu) Helsingissä on tehty keskimäärin kuukausittain reilut 11 000 testiä ja keskimääräinen kuukausikustannus ollut reilun miljoona euroa. Testimäärät ja kustannukset ovat nousseet. Mikäli kustannukset korvataan vain kesäkuun loppuun, jää merkittävä

osa testauskustannuksista korvaamatta, varsinkin kun testimäärien oletetaan kasvavan epidemiatilanteen luultavasti pahentuessa.

Kommentteja liittyen asetuksen 6 §:ään (Avustus rokottamiseen)

Epäselväksi jää, miten korvataan 1.10.–31.12.2022 annetut kunnan järjestämät covid-19-rokotukset, koska toteama ”määritellään valtionapuviranomaisen arvioon perustuen” ei kerro korvataanko kustannukset samalla yksikkökorvauksella ja ennakoivasti vai jälkikäteen haun perusteella. Suomeen odotetaan syksyllä omikron muunnoksiin paremmin tehoavaa rokotetta ja loppuvuoden rokotusten korvauserusteet pitäisi olla samat kuin alkuvuonna.

Kommentteja liittyen asetuksen 7 §:ään (Avustus hoidon kustannuksiin)

Hoidon kustannus pitäisi korvata koko vuoden osalta toteutuneisiin kustannuksiin, ei lisäkustannuksiin perustuen. Sairaalahoido on kallista ja aiheuttaa merkittäviä kustannuksia.

Kommentteja liittyen asetuksen 8 §:ään (Avustus muihin välittömiin kustannuksiin)

Avustus muihin välittömiin kustannuksiin olisi tarkoitettu kattamaan osa lisäkustannuksista, joita aiheutuu erityisesti karanteeniin ja eristykseen määräämisestä, suojavälineiden lisääntyneestä käytöstä ja toiminnan mukauttamisesta vastaamaan kohonneita terveysturvallisuusvaatimuksia. Kunnille on aiheutunut paljon muitakin lisäkustannuksia, joita avustus muihin välittömiin kustannuksiin ei kata. Poikkeuksellisia lisäkuluja tuovat esimerkiksi infektiovastaanotot, koronaneuvonta, erilaiset sähköiset järjestelmät sekä EU-koronarokotustodistusten myöntäminen.

Kommentteja liittyen asetuksen 9 §:ään (Avustuskokonaisuuksien korvaustaso)

Helsingin näkemyksen mukaan koronan välittömät kustannukset tulee korva todellisten toteutuneiden kustannusten mukaan, ei kansallisiin lisäkustannusten yksikkökorvauksiin perustuen. Kuten asetusluonnoksessa on todettu, kustannuserissä on suuria poikkeamia ja mediaanin käyttäminen tuottaa toisille liikaa ja toisille liian vähän korvauksia. Valtio ei ole Helsingin osalta pitänyt lupaustaan korvata koronan aiheuttamat välilliset kustannukset täysimääräisesti.

Kommentteja liittyen asetuksen 10 §:ään (Valtionavustuksen hakeminen)

Hakuaika ja päätösaikataulu tulee olla kunnan talouden suunnittelun kannalta tiedossa hyvissä ajoin.

Kommentteja liittyen asetuksen 11 §:ään (Voimaantulo)

Ei kommentteja.

29.08.2022

Asia/5

Esittelijän perustelut

Sosiaali- ja terveysministeriö pyytää 2.9.2022 mennessä Helsingin kaupungin lausuntoa luonnoksesta valtioneuvoston asetukseksi valtionavustuksesta eräisiin julkiselle sosiaali- ja terveydenhuollolle covid-19-epidemiasta aiheutuviin lisäkustannuksiin vuonna 2022 (liitteet 1–3). Lausunto on pyydetty antamaan vastaamalla lausuntopalvelussa yksilöityihin kysymyksiin.

Avustuskokonaisuudella korvattaisiin kunnille covid-19-epidemian aiheuttamia lisäkustannuksia ja avustus keventäisi kunnille vuonna 2022 aiheutuvaa taloudellista rasitetta. Asetusluonnoksen mukaan kunnille korvataan tiettyjä covid-19-epidemian aiheuttamia lisäkustannuksia toimintokohtaisesti:

- 1) covid-19-testaus
- 2) rokottaminen covid-19-tautia vastaan
- 3) covid-19-tautin sairaalahoito
- 4) muut välittömät kustannukset

Testausta ja sairaalahoitoa avustettaisiin ajanjaksolla 1.1.–30.6.2022 ja rokottamista 1.1.–30.9.2022. Rokottamisen osalta avustus 1.10.–31.12.2022 lisäkustannuksiin määritetään valtionapuviranomaisen arvioon perustuen. Testauksen, rokottamisen ja sairaalahoidon osalta avustus perustuisi yksikkökorvaukseen, jonka pohjautuu arvioon avustuskokonaisuuden aiheuttamasta keskimääräisestä lisäkustannuksesta. Arviot yksikkökustannusten tasosta perustuvat havaintojen mediaaneihin.

Asetuksen valmistelusta on vastannut sosiaali- ja terveysministeriö. Valmistelua varten on asetettu ohjaus- ja valmisteluryhmä, joissa kummassakin on ollut edustus sosiaali- ja terveysministeriöstä sekä valtiovarainministeriöstä.

Asia on valmisteltu yhteistyössä sosiaali- ja terveystoimialan sekä kaupunginkanslian talous- ja suunnitteluosaston kanssa.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Riikka Henriksson, suunnittelupäällikkö, puhelin: 310 25543
riikka.henriksson(a)hel.fi

Liitteet

Postiosoite
PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginkanslia@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Puhelin
+358 9 310 1641
Faksi

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI0680001200062637
Alv.nro
FI02012566

29.08.2022

Asia/5

- 1 Lausuntopyyntö
- 2 Asetusluonnos
- 3 Asetusluonnoksen perustelumuistio

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Sosiaali- ja terveysministe-
riö

Otteen liitteet

Esitysteksti
Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täy-
täntöönpano